Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

3-йил чиқиши
23 май 1968 й.
ПАЙШАНБА
№ 118 (577)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

● 3-ТИКУВЧИЛИК ФАБРИКАСИНИНГ КОМСОМОЛ-ЁШЛАРИ РЕСПУБЛИКАМИЗДА ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН МЕТАЛЛ ЧИҚИНДИЛАРИНИ ТЎПЛАШ ОЙЛИГИДА АКТИВ ҚАТНАШИШМОҚДА. Улар ўтган йили пландаги 5 минг тонна ўрнига 8 минг тоннадан ошириб металл чиқиндиларини тўплашганди. Шу йилнинг тўрт ойи мобайнидагина 3 минг тоннадан зиёд металл парчалари тўпланди.

● ЎЗБЕКИСТОН ССР ГОСПЛАНИНИНГ ИЛМИЙ-ТЕХНИКА АХБОРОТИ ва пропагандаси институти республика ишлаб чиқариш корхоналари ва ташкилотлари инженер-техник ходимларидан иборат бригада ташкил қилди. Бригада аъзолари кунн кеча Фрунзе шаҳрига жўнаб кетдилар. Улар Фрунзе ва Ўш шаҳрида илмий-техника ахбороти ҳамда пропагандаси бўйича қўлга киритилган тажрибалар билан ўртоқлашадилар. Шунингдек, улар «Чўлпон» пойафзал фабрикасида, Новотроицкий машинасозлик заводида ва Ўш ипакчилик комбинатида ҳам бўладилар.

● «ТАШАВТОМАШ» ЗАВОДИ ИШЧИ-ХИЗМАТЧИЛАРИ ЎРТАСИДА КЎПГИНА МОҲИР РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР БОР. Ўтган йилнинг ўзидаёқ 132 ишчи ўзининг қимматли ихтирочилик таклифи билан ишлаб чиқариш техникасига кўпгина янгиликлар киритишганди.

Беш йилликнинг учинчи йилида ҳам завод рационализаторлари қимматли таклифлари билан заводга кўпроқ фойда келтириш учун тинмай изланмоқдалар. Шу кунгача уларнинг ишлаб чиқаришга жорий этган таклифлари давлатга кўплаб фойда келтирди.

● КУЙБИШЕВ НОМЛИ 1-ЎРТА МАКТАБНИНГ БИТИРУВЧИ 10-СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ ДАВЛАТ ИМТИҲОНЛАРИГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНИШМОҚДА.

Адабиёт ва алгебрадан ёзма, чет тили, химия, геометрия, тарих, физикадан оғзаки имтиҳон топширадиган ўқувчиларни дарсдан бўш пайтларида ўқув хоналарида, фан лабораторияларида учратиш мумкин. Улар имтиҳон бериладиган фанларни пухта ўзлаштириб, ўтиладиган темаларни такрорлашмоқда.

ҲУНАР—ЗАР

Куни кечагина сен мактаб қучоғида дарс тинглаб ўтирар, ўқитувчининг саволларига жавоб берар эдинг. Бугун эса, Октябрь район партия комитети, район маориф бўлими, район комсомол комитетининг раҳбарлари сен билан жиддий гаплашишяпти.

— Мана сизлар, — дейди Октябрь район партия комитетининг секретари Тош Содиқович Содиқов битирувчиларга қараб,— ҳозир Санъат Саройидек ҳашаматли бинода ўтирибсизлар. Бу бинони ким лойиҳалаганини биласизларми! У худди сизларга ўхшаган ёш бир йигит. У ишлаб туриб архитекторликка ўқиган. Ҳозир эса Сутягин янги-янги лойиҳалар устида ишлаяпти. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Хожи ака Қосимов ўз ўғиллари билан осмонўпар биноларни қураётганидан хабардорсиз. Улар ҳам ўз касбларини жон-дилларидан севадилар. Шу соҳанинг гаштини сурадилар.

Ҳар бир оддий нарсада катта, улуғ ишларни кўра билиш керак. Мақсад катта бўлса, у сизни улкан йўлга бошлайди. Слётда сўзга чиққан 159-қурилиш тресги бригадири У. Расулов худди мана шу ҳақда гапирди. Мақсад билан яшаш ниҳоятда яхши эканлигини бадиий буюмлар фабрикаси мастери Маъмура Мамедова, 2-пойафзал фабрикаси мастери Эркин Иброҳимов, 159-қурилиш тресги бошқарувчиси Турғун Набиевлар ҳам гапиришди.

Октябрь район комсомол комитетининг секретари Д. Маткаримова битирувчиларга сўз берди. 24-мактабнинг 10-синф ўқувчиси Олим Юнусов чинни заводига ишга кириб, кечки олий ўқув юртида ўқимоқчи эканлигини айтди. 10-синфни битираётган Яйра Мирсолиҳова, 10-мактаб битирувчиси Ира Керол ва яна жуда кўплар ишлаб туриб ўқишларини айтдилар.

Улкан йўлга чиқиш арафасида турган йигит-қизларнинг бирлари заводга, иккинчилари фабрикага яна бошқалари қурилишларга бориб ишлажакларини айтдилар. 10-синфни битирувчилар слётида кўп орзу-умидлар айтилди.

Декада кундалиги

КИТОБ БОЗОРИ

Карнай ва сурнай садолари эрта биланоқ тошкентликларни тожик китоблари байрамига чорлади. Ана шу тоғлик ўлка шоирлари ва ёзувчиларининг минг-минглаб мухлислари 22 майда Навоий номли опера ва балет театри биноси ёнига келдилар. Бу ерда китоб бозори очилди. Қатор-қатор тизилиб кетган лотокларда тожик, ўзбек ва рус тилларида нашр этилган минг-минглаб китоблар бор эди. Бу китоблар орасида Тожикистон ва Ўзбекистондаги қадимий ва ҳозирги замон шоирларининг Душанба, Тошкент, Москва ва Ленинградда нашр этилган асарларини учратиш мумкин.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот давлат комитетининг раиси З. Есенбоев тожик адабиёти ва санъати декадасида қатнашувчи тожик ёзувчиларини табриклади.

Ленин мукофоти лауреати, Тожикистон халқ шоири Мирзо Турсунзода жавоб нутқи сўзлади.

Китоб бозорини очиш маросимида Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Раҳимова, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов ҳозир бўлдилар.

Тожик ва ўзбек ёзувчилари бу ерда ўз китобхонлари билан учрашдилар. Шу куни кўп тошкентликлар севикли ёзувчиларининг эсдалик учун ёзиб берган китобларини сотиб олдилар.

ИШЧИЛАРНИНГ АЗИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Тошкентдаги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводининг қизлари Тожикистондан келган азиз меҳмонларга янги гулларни тақдим этдилар. Тожикистон ССРнинг Ўзбекистонда бошланган адабиёт ва санъат декадаси қатнашчиларининг катта бир группаси кечқ туш пайтида бу ерга келди.

Завод клубида завод бошлиғи Р. Т. Тадулевич, чўян қуйиш цехининг ишчиси Абдулла Султонмуродов меҳмонларни табрикладилар. Улар икки қардош республика халқларининг азалий дўстлиги тўғрисида гапирдилар.

Тожикистон маданият министри М. Н. Назаров декаданинг барча қатнашчилари номидан гапириб, самимий кутиб олганликлари ва дўстона истаклар билдирганликлари учун чин кўнгилдан ташаккур изҳор қилди.

Тожикистон ССР халқ артисти, кинорежиссёр Абдисалом Баҳимов, таниқли киноактёр, республикада хизмат кўрсатган артист А. Қосимов, Тожикистон маданиятининг энг кекса арбобларидан бири, республика халқ артисти Мирбобо Зиев шу ерда ҳозир бўлган кишилар олдида ижодий ҳисоб бердилар.

Корхона ишчилари Тожикистон давлат филармонияси ва «Гулшан» эстрада ансамбли артистларининг концертини давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Учрашув завод цехларида давом эттирилди. Тожикистон маданият арбоблари цехларда ишлаб чиқариш процесслари билан танишдилар, ишчилар билан суҳбат қилдилар. Меҳмонлар заводнинг революцион, жанговар ва меҳнат шуҳрати музейини бориб кўрдилар.

СУРАТДА: Тожикистон санъати ва адабиёти ўн кунлигида қатнашаётган бир группа тожик ёзувчи ва шоирлари.

Шаҳримизда қардош тожик санъати ва адабиёти хафталиги катта муваффақият билан ўтмоқда.

СУРАТДА: театр майдонида Тожикистон ёзувчиларининг асарлари кўргазмаси.

М. Нуриддинов фотолари.

Шаҳримизда қардош тожик санъати ва адабиёти декадаси муваффақият билан ўтмоқда.

СУРАТДА: ана шу декада қатнашчиларидан бўлган бир группа тожик ёзувчилари, шоирлари ва маданият арбоблари (чапдан ўнгга) Ғ. Валламатзода, Х. Бандишоев, А. Қаҳҳорий, Ф. Хабибуллоев, А. Боҳобутдинов, М. Валламатзода, Ф. Ниёзий ва С. Ниёзийлар.

Ёзги гастролларга

«Пиковая дама» спектаклини намойиш қилиш билан Навоий номли ўзбек Давлат катта академик театрининг мавсуми тугади. Коллектив ёзги гастролларга жўнаб кетди. Улар бу йил Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқларида ўз санъатларини намойиш этадилар. Гастрол учун ўзбек ва рус группалари тузилган. Фарғона, Наманган, Андижон шаҳарларининг томошабинлари театр репертуаридаги энг яхши асарларни кўришга муяссар бўладилар. Ўзбек группаси Самарқанд ва Бухоро областларида бўлиб, ўзбек халқ миллий музикалари асосида тузилган махсус программада концертлар беради.

Гастрол группасида 250 киши хизмат кўрсатади. Июль ойигача давом этадиган бу гастролда театрнинг энг машҳур санъаткорлари иштирок этадилар.

Бундан бир неча кун илгари Ҳамза номли Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театрининг мавсуми ҳам тугади. Ҳозир гастрол группаси Чимкент томошабинларини хушнуд этмоқда. Қардош қозоқ томошабинлари ўз саҳналарида Абдулла Қаҳҳорнинг «Аяжонларим», Уйғуннинг «Парвона» пьесаларини кўрадилар.

ЯХШИ ҲОЗИРЛИК

Кеча Округ офицерлар уйида маданият ходимлари касаба союзи республика комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Бунда маданият ва санъат ташкилотларининг В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини нишонлашга тайёргарлиги ва галдаги вазифалари муҳокама қилинди.

Пленум доҳий юбилейини ўтказишга ҳозирликни яна ҳам яхшилаш, меҳнаткашларга маданий хизматни шу куннинг талаблари даражасига кўтариш тадбирларини белгилади ва тегишли қарор қабул қилди.

Бизнинг интервью

ТАЪЗИМ

Абдурашид ДАВЛАТОВ

С. Айний номидаги тожик давлат опера ва балет театрининг солисти.

Тожик ва ўзбек халқининг ҳар бир тўйи, тантанаси қўшиқсиз, музикасиз ўтмайди. Икки халқ неча минг йиллардан бери санъатни севади, лўнда қилиб айтганда, санъаткор ҳам, томошабин ҳам санъат ошиғидир. Икки халқнинг маданияти, қўшиғи, музикаси, рақси бир-бирига шунчалик яқинки, бу яқинлик халқларимизнинг яқинлигидан, дўстлиги, биродарлиги ажралмаслигидан далолат берадн.

Икки миллат вакилининг сўзлашиши учун таржимон даркор. Лекин бир-биримизнинг санъатимизни тушуниш учун таржимон шарт эмас. Оҳангларимиз, мақсадларимизни таржимонсиз ҳам тушинаверамиз.

Декада ҳақида икки оғиз сўз: унинг ҳар бир куни биргина мен учун эмас, балки бутун тожик санъаткорлари учун, қолаверса бутун халқимиз учун азиз ва муборакдир. Барча меҳмондўстлигингиз учун икки қўлимни кўксимга қўйиб таъзим қиламан.

Салом олиб келдик

Зуҳра НАЗАРОВА.

«Гулшан» эстрада оркестрининг қўшиқчиси

Биз тожик санъаткорлари аввало ўзбекистонлик дўстларимизга қардошлик саломини олиб келдик. Икки халқ дўстлиги ва қардошлигининг буюк тантанасига айланадиган бу маросимни ҳар қанча эъзозласанг арзийди. Чунки унинг бутун садоси, довруғи Ўзбекистоннинг ҳар бир бурчагига, ҳар бир хонадонига шодлик бахш этади.

Декада программаси жуда жозибали. Унда адабиёт ва санъатнинг ҳар бир жанрига алоҳида эътибор берилган. Кино лентадаридан тортиб, азим Помир оҳангларигача, мўйқалам тасвиридан тортиб революциянинг жангбвар воқеаларигача бўлган нарсаларни кўриш, томоша қилиш мумкин.

Маданият байрами чиндан ҳам биз санъаткорлар учун жуда катта масъулиятли ва шарафли имтиҳондир. Бу имтиҳонда қатнашиш мен каби ёш санъаткорлар учун завқли ва қувончлидир.

Миннатдорман

Зебо АМИНЗОДА,

Пушкин номли музикали драма ва комедия театри артисти

Декадага боришим ҳақидаги хабарни эшитганимда қувончим ичимга сиғмай кетди. Шу пайтда Тошкент, унинг кенг кўчалари, сўлим хиёбонлари, ҳашаматли бинолари кўз олдимда намоён бўла бошлади. Чунки Тошкент мен учун севимли ва қадрдон шаҳар. Иккинчи она шаҳрим деб ҳам бемалол айта оламан. Нега деганингизда мени санъат оламига, рақс дунёсига етаклаган ҳам шу шаҳар. Мен бу ердаги Ўзбекистон хореография билим юртида таҳсил олдим. Ўзбекистон ССР халқ артисти Кундуз Миркаримовадан бир умрга миннатдорман. У киши менга ўзининг ажойиб билимини ва маҳоратини ўргатди. Бугунги қувончли дамларда ҳурматли устозимга раҳматлар айтаман. Менинг бу миннатдорчилигим ўзбек рақс санъати усталарига ҳам тегишлидир.

Декададан икки бор қувоняпман. Биринчиси — шу ерда ўрганган истеъдодим учун бўлса, иккинчиси ана шу истеъдодни яна шу ерда намойиш қилишимдандир. Албатта, бу истеъдодни келгусида авайлаб сақлайман, унинг сайқалига сайқал бериб такомиллаштираман.

«Тошкент оқшоми» орқали барча ўзбек ҳамкасбларимга самимий саломимни етказсангиз.

Қитъалардан хабарлар

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИДА

● СОВЕТ — АФҒОНИСТОН БИТИМИ

ҚОБУЛ. Сарде суғориш системасини қуришда Афғонистонга техникавий ёрдам кўрсатиш тўғрисида тузилган Совет—Афғонистон битими бу ерда имзоланди.

Битимга мувофиқ Совет Иттифоқи 18 минг гектар ерни суғориш лойиҳасини бажаради, Афғонистонга керакли машина-ускуналар етказиб беради.

Афғонистон молия министрининг ўринбосари Ғулом Аҳмад Попол битим имзолангандан сўнг бундай деди: Афғон халқи ривожланаётган Афғонистонга беғараз ёрдам кўрсатаётган шимолдаги қўшниси — СССРга чуқур ҳурмат билан қарайди.

● ФРОТ ТОШДИ

БАҒДОД. Ироқ Республикасининг бош министри Тоҳир Яҳьё Носрия вилоятидаги сув тошган районларни бориб кўрди. Фрот дарёси сувининг мисли кўрилмаган даражада кўтарилиб кетиши тошқинга сабаб бўлди. Тоҳир Яҳьё инспекция сафари тамомлангандан сўнг тошқинга қарши муваффақиятли курашмоқ учун Ироқ ҳукумати маҳаллий маъмурият ихтиёрига зарур ҳамма нарсалар беришга тайёр, деди.

● ЗАНЖИБАР ПРЕЗИДЕНТИНИНГ НУТҚИ

ЗАНЖИБАР. Занжибар президенти Абейд Каруме ёшларнинг бу ерда бўлган кўп кишилик митингида нутқ сўзлаб, «Аруш декларацияси ўз кучларига суяниш сиёсатини эълон қилди. Бу сиёсат ҳар бир танзанияликнинг миллат равнақини кўзлаб сабот билан ишлашини назарда тутади», деди.

Президент ҳукумат Занжибар шаҳрини ободонлаштириш ва қиёфасини ўзгартиришга — уни замонавий ва кўркам шаҳарга айлантиришга қарор берганлигини айтди. Янги уйлар ва кўчалар, хиёбонлар ва парклар занжибарликларнинг ўз қўллари билан бунёд этилади. Моддий неъматлар ишлаб чиқариш ва қурилишда бевосита қатнашиши керак бўлган ёшлар бу ишда айниқса катта хизмат кўрсатади. Ўз мамлакатимизга ўзимиз хўжайин бўлган ҳозирги кунда, деб таъкидлади президент, дам олиб ётадиган вақт эмас, балки сабот билан ишлаш, халққа хизмат қилиш вақтидир. (ТАСС).

ЖАЗОИРДАГИ НАЦИОНАЛИЗАЦИЯЛАШТИРИШ

ЖАЗОИР, 22 май. (ТАСС). Жазоир ҳукумати бинокорлик материаллари, механик ускуналар, электр ускуналар ва ўғитлар ишлаб чиқарадиган 27 корхонани национализация қилди.

Жазоир революцион ҳукумати раисининг маҳкамаси ўзининг кечаги ахборотида шу хабарни эълон қилди.

ИТАЛИЯДА СЎЛ КУЧЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

РИМ, 21 май. (ТАСС). Республика сенатига ўтказилган сайлов Италия сўл кучларига муваффақият келтирди. Янги составдаги сенатда Италия Компартияси аввалги 83 ўрнига 87 ўринга, Италия пролетар бирлиги социалистик партияси эса аввалги 12 ўрнига 14 ўринга эга бўлади. Ички ишлар министрлиги бу ҳақда расмий ахборот берди. Италия Компартияси билан Италия пролетар бирлиги социалистик партияси биргаликда 8,5 миллиондан ортиқ ёки барча овоз берганларнинг 30 процент овозини тўпладилар.

ҚАРДОШ МАМЛАКАТЛАР ОЛИМЛАРИНИНГ СИМПОЗИУМИ

21 майда Москвада илмий тадқиқотларни бошқаришни ташкил этиш актуал проблемаларига бағишланган илмий симпозиум очилди. Симпозиумда Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Монголия Халқ Республикаси, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи, Чехословакия ва Югославиянинг олимлари ва мутахассислари — 400 дан ортиқ киши қатнашмоқда. Симпозиум Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши илмий ва техника тадқиқотларини координациялаш доимий комиссиясининг қарорига биноан биринчи марта ўтказиляпти.

Мазкур анжуман қатнашчилари фаннинг умумий назарий ва социологик нуқтаи назарларини кўриб чиқадилар, илмий ва техника тадқиқотларини планлаштириш ва бошқариш масалаларини муҳокама қиладилар. Кун тартибида хўжалик ҳисоби ҳамда илмий ва техника тадқиқотларини иқтисодий рағбатлантириш проблемалари ҳам бор. Фан ва техника соҳасида халқаро ҳамкорлик қилиш етакчи темалардан биридир.

Симпозиумнинг беш кун давом этадиган иши мобайнида социалистик мамлакатларнинг олимлари илмий ва техника тадқиқотларини ташкил қилиш ва планлаштириш соҳасида тажриба алмашадилар, бу соҳада бундан буён олиб бориладиган назарий ва амалий ишлар йўналишини аниқлаб оладилар.

(ТАСС мухбири).

БАҒДОДДА ҚУМ БЎРОНИ

ЛОНДОН, 22 май. (ТАСС). Ироқ пойтахтида қаттиқ қум бўрони бўлди. Рейтер агентлиги мухбирининг Бағдоддан берган хабарида айтилишича, бўрон натижасида бир неча иморат вайрон бўлди, бўрон ўнлаб дарахтларни таг-томири билан ағдариб ташлади.

Бағдодда ва унинг теварак-атрофида бўрон сабабли ёнғинлар бошланиб кетди. Тўқимачилик фабрикаларидан бирида бўлган ёнғин вақтида 70 ишчи жароҳатланди. Табиий офат Ироқ пойтахтини электр билан таъминлаш системасини ишдан чиқарди, шу сабабли шаҳар анча вақт зулмат ичида қолди.

Ироқ аэропортлари бир неча соат ишлай олмай турди.

Шикаст кўрганларга ёрдам кўрсатиш ишлари ярим кечага қадар давом этди.

Янгиликлар, воқеалар, фактлар

ТАЛЛИН ЯШАРМОҚДА

Эстония пойтахти Таллин ёшармоқда. Шаҳар аҳолиси кўпайяпти. 1959 йилдан 1967 йилгача аҳоли сони 60 минг кишига кўпайди. Шаҳарда уй-жой қурилиши оммавий тус олди.

Таллин атрофидаги Мустамяэ, Ласнамяэ, Пельгуранд ва бошқаларда янги турар жой массивлари пайдо бўлди. Ҳозир шаҳардаги ҳар бир кишига ўртача 9 квадрат метрдан турар жой майдони тўғри келади. Яқин келажакда пойтахтда яшовчи ҳар бир кишига турар жой майдони 14-15 квадрат метрга етказилади.

Бу йил шаҳар бўйича уй-жой қурилиши 1967 йилдагига нисбатан 15 процент ошади. Эстония пойтахтининг кўпгина саноат корхоналари янги хўжалик системасига ўтилганидан кейин ташкил топган социал-маданий ривожланиш фонди ҳисобига ўз коллективлари учун уйлар қурмоқдалар.

Таллинни яқин йиллар ичида ривожлантириш Бош планига мувофиқ шаҳар атрофидаги Харку, Пирита, Ийсмя районларида бир неча йўлдош шаҳарчалар юзага келтирилади. Ҳозир 70 минг кишига мўлжалланган биринчи йўлдош шаҳар Мустамяэни қуриш ишлари тугалланяпти. Яқин вақтларда Таллин ярим миллион аҳолиси бўлган шаҳарга айланади.

●

СИБИРЬ КЕМАСИ

Красноярскдаги кемасозлик заводида денгизларда ёғоч ташийдиган биринчи кема қурилди. Кема корпусининг узунлиги 73,7 метр, марказий қисмининг кенглиги 11,3 метр, ён чеккасининг баландлиги 5 метр келади. Ёғоч ташийдиган кема тўрт юздан кўпроқ стандарт ёғочларни таший олади. Кема дизель двигатели билан таъминланган. Завод «Байкал» деб аталган бу кемани қурганидан кейин денгизларда ёғоч ташийдиган кичик кемалар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.

●

1000 КИШИ ДАМ ОЛАДИ

Молдавиядаги машҳур Сергеевка курортида яқин вақтлар ичида яна бир яхши жиҳозланган санаторий юзага келади.

Республикадаги юздан кўпроқ колхоз шу санаторийни қуришга қарор қилишган эдилар ва бу иш учун миллион сўмдан кўпроқ маблағ ажратиб бермоқдалар.

Бу колхозлараро санаторий республикадаги энг йирик даволаш жойи бўлади. Унда ой сайин 1000 киши дам олади.

●

Оператор коллекцияси

Александр Ажибегашвили Грузия киносининг кекса операторларидан биридир. У Грузия ва Совет Иттифоқидаги кўпгина республикалар ҳаёти ҳақида қирқ йилдан кўпроқ ҳужжатли фильмларни суратга олди. Шу билан бир вақтда фотографчилик иши билан ҳам шуғулланди.

У 15000 фотосуратдан иборат бўлган коллекция тузди. Фотосуратларнинг тематикаси хилма-хил, уларда Грузияда биринчи гидроэлектростанцияларга пойдевор ётқизилиши, колхоз далаларидаги биринчи тракторлар, Грузия санъатининг Москвада бўлиб ўтган биринчи ҳафталиги, Улуғ Ватан уруши йилларида Кавказнинг қаҳрамонона мудофаа қилиниши акс эттирилган. Александр Ажибегашвили фронт оператори бўлган эди.

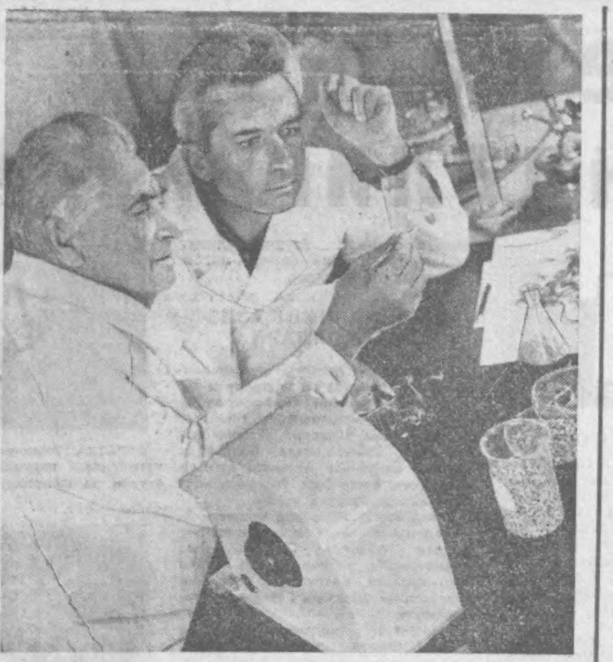

ТОШКЕНТ. Бу йил Иттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институтининг олимлари аэрохимия асосида ишланган чигит уруғларини бехато экиш бўйича ишлаб чиқариш синовини бошлашди. Сифатли уруғлик экиш ҳар бир уяда маълум миқдорда кўчатлар олишни таъминлайди. Бехато экишда уруғ тўрт ҳисса камаяди. Чеканкага эса тўққиз ҳисса кам меҳнат сарфланади.

Уруғлик чигитни экишга тайёрлашнинг СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси О. С. Содиқов бошчилигидаги бир группа олимлар билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Х. А. Раҳматуллин томонидан ишлаб чиқилган янги усули синовдан ўтказилиб, ўзлаштириш учун тавсия қилинди.

СУРАТДА: «СоюзНИХИ» тола ва уруғлик технологияси лабораториясининг мудири қишлоқ хўжалик фанлари кандидати В. Г. Кулаченко ва старший илмий ходим, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Г. А. Гольдберг янги усул билан тайёрланган чигит уруғининг унишини кўздан кечиришмоқда.

Н. Ключнев фотоси, (ЎзТАГ)

Беш йиллик илғорлари

Тўрт баҳодир

Осмон тўла юлдузлар. Ерда чироқлар лип-лип ёниб ўчади. Атроф жимжит. Ҳатто тунги трамвайларнинг тарақ-туруқи, онда-сонда шамолдек ғириллаган машиналарнинг гуруллаши ҳам тинган. Фақат тунги сменада ишлаётган кишиларнинг ҳаракати, аҳён-аҳёнда бир-бирларига гап отиши тинчликни бузади.

Иккинчи уйсозлик комбинатининг тикка қолиплаш цехида иш қизғин. Бу энг масъулиятли, энг оғир, энг унумдор участкада панеллар тайёрлаш процессида кўпгина қийинчиликларни енгиб ўтишга тўғри келади: бетончилар ишлаётган жой ниҳоят иссиқ, буғ кўтарилмоқда, қора мой иси бошни оғритади. Ундан ташқари тик турган панеллар билан иш кўришга тўғри келади. Бу ишни бажариш эса эпчилликни талаб қилади. Шунинг учун ҳам тик панелларда ишловчи ишчининг обрў-эътибори катта.

Бу участкада кундуз куни ишлаш қийин, тунда ишлаш эса янада оғир: ишдан қўлинг бўшади дегунча уйқу элитади. Бу ерда, цехда бўлса қўлга бозғон олиб панелни қолипдан кўчириш учун тинмай ҳаракат қилишга тўғри келади. Қотишмани шундай уриш зарурки, у синиб сифатига зарар етмасин, арматура кўриниб қолмасин. Тўғри, аста ва кучли зарб билан уриб кўчириш лозим қоришмани.

Бугун иккинчи батареянинг тунги сменасида тўрт ўғлон ишлайди... Ҳозир қолипдан кўчириш бошланади. Кўприк кран келиб чангакни тўғрилади. Қопқоқ очилиб, оппоқ буғ кўтарилди. Иссиқ. Ниҳоят панель кўзга ташланди. Буғ орасидан унинг четлари кўринди. Тўрт ўғлоннинг ҳар бири ўз жойини эгаллади. Бу ерда ҳамма томонидан Иван деб юритилувчи қозоқ ўғлони Эштоев қўлидаги сигаретни улоқтирди. Валерий Забурягин қўлига катта бозғонни олди. Нариги томонда офтобда тобланган татар фарзанди Фуат Ахметьянов билан звенонинг энг ёш аъзоси немис Вилли Бек ўз ўринларида туришипти. Бригаданинг тўрт аъзоси—тўрт миллат фарзандидир.

Панель ҳам, қолип ҳам олов пуркаётганга ўхшайди. Йигитлар кўйлакларини ечишди. Ҳар бир дақиқа қимматли. Кранчи панелни тележкага ўрнатгунга қадар бошқасини қолипдан бўшатиш керак. Вақтнинг қиммати яна шундаки, бу панеллар учинчи Қорақамиш янги микрорайонини қураётган бинокорларга сув ва ҳаводек керак. У панеллар эса худди шу ерда тайёрланади.

... Яқиндагина Иван Эштоев билан Фуат Ахметьянов Ашхободда Совет Армияси сафида хизмат қилишарди. Ҳар ким ўзича режа тузарди. Эштоев кўпинча тушида бепоён қозоқ чўллари, олтин буғдойзорларни кўрар, у ерларга эрта-кеч етиб бориб ишлашни орзу қиларди. Фуат эса кўҳна Амур тайгасини қумсарди. У ерда уни онаси, оиласи кутмоқда. Кейин бирданига режа ўзгариб кетди. Янги Тошкентни қуриш ва тиклашда шахсан иштирок этмоқчи бўлишди. Комсомол йўлланмаси билан Тошкентга келишди. Чўл ва тайгани бўлажак биноларга алмаштиришди. ниҳоят шу цехга келишди. Вилли Бек бу ерга студентлик даргоҳидан келган. Бўлажак дипломчи учун бу цех яхши мактаб бўлади. Улар уччаласи ётоқхонада истиқомат қилишади.

Валерий Забурягин цехга қалб амри билан келган. Ҳа, қалб амри билан. У физкультура институти кечки бўлимининг студенти, шамширбоз—спортчи. Москва санъат институтининг сиртқи бўлим студенти, баянчи. У ўзига осонроқ иш топиб олиши мумкин эди, аммо ундай қилмади. Қаерда иш оғир бўлса—ҳақиқий ҳаёт ўша ерда дейди у.

Ҳа, тўрт йигитнинг характери ҳам ҳар хил. Иван бетга чопар, сержаҳл, чаққон, бир сўзли. Фуат—бир сўзли, камгап, уларнинг ҳар иккаласи ҳам куйлашни яхши кўради. Вилли эса ўйчан, босиқ; Бирор ишга киришишдан олдин ўйлаб кўради, суриштиради, кейин қўл уради. Валерийнинг алоҳида хусусияти шундаки, унинг ҳар бир ҳаракатида артистларга хос чаққонлик, саранжомлик сезилиб туради. Шамширчининг жасорати билан музикачининг маҳорати уйғунлашиб кетади.

Ҳаммасини бир нарса—меҳнат, бир бирига ҳурмат мужассамлаштиради. Ишга келганда тўртовлон бир-биридан сира қолишмайди. Бетончи касби, айниқса тик қолип цехида ишлаш улар учун мутлоқа янгилик эди. Уларнинг бирортаси ҳам цехга янги келганда бу касб ҳақида тушунчага эга эмас эди. Ҳозир тўрт ўғлоннинг ишига назар ташлаган киши қойил қолади. Ишлаб чиқаришда касб ўрганишди, тажриба орттиришди, билмаганларини сўраб ўзлаштиришди. Натижада кунлик нормани ортиғи билан бажарадиган бўлиб қолишди. Уларнинг тунги сменада нақадар чаққонлик билан ишлаётганини кўрган киши бунга қатъий ишонч ҳосил қилади.

Панелларни қолипдан кўчириш тугади. Осмонда юлдузлар милтиллаб учмоқда. Энди қолипни тозалаш, янги панель учун арматура тайёрлаш лозим. Демак, яна кўпгина ишларни бошдан-охир такрорлаш — бетон қуйиш, сейсмобелбоғларни мустаҳкамлаш лозим. Уларнинг касби мана шундай.

Тўрт ўғлон ўнлаб кишилар сафида ҳар куни шундай ишламоқда, кунлик нормаларини ортиғи билан бажариб, бўлажак уй-жойлар учун энг зарур панель тайёрламоқда. Қорақамишда эса кун сайин янги-янги уй-жой бинолари қад кўтармоқда. Бу уйларда тўрт ўғлоннинг ҳам баракали меҳнати, беғараз ҳиссаси бор.

Ҳ. ҲАКИМОВ.

Беш кунлик ва дам олиш

ҚЎШИҚ БИЛАН ТОНГ ОТАДИ

Тонгда «Оқтепа» маҳалласи аҳолисини карнай-сурнай, ноғора-чилдирма садоси уйғотди.

Ғир-ғир эсиб турган шабада яқин-яқинларда барпо бўлган кўча ёқалари ва ҳовлилардаги яшил ниҳол шохларини тортқилаб ўйнайди. Карнай-сурнай навбатни тор ҳамда ғижжакка беради.

Бир неча йил муқаддам бу жойлар «Октябрь» колхозига қарашли экин майдонларидан иборат бўлиб, ҳар ер-ҳар еридагина деҳқонларнинг кўрғонлари кўзга ташланарди.. Энди-чи, бу ерлар таниб бўлмас даражада ўзгариб кетган. Одамлар ўзлари учунгина эмас, маҳалла аҳолиси учун ҳам қанчадан-қанча бинолар барпо этишди. Буни маҳалла гузарига борган ҳар бир одам ўз кўзи билан кўриши, муҳташам клуб, чойхона, шифохона, нонвойхона, сартарошхона, алоқа бўлими, бир неча дўконлар ҳамда ям-яшил боғ бунёд этган кишиларга таҳсинлар ўқиши турган гап.

... Қуёш тоғ ортидан мўраламаёқ маҳалла гузари тўйхонага айланиб кетди. Клуб тепасидаги шийпонда, санъаткор Абдулла Ҳошимов ўз ўғиллари, ҳамкасб дўстлари билан карнай-сурнай, ноғора-чилдирма чалиб, одамларни шу томонга чорламоқда.

Боғ эшиги олдидаги стуллар турли ноз-неъматлар билан безатилган. Улар олдида ўтирган маҳалла отахонлари саф-саф келаётган одамларни илтифот билан қаршилаб, ичкарига йўллашмоқда. Бу ерда хизмат қилиб юрган ёш-яланглар меҳмонларни безатилган столлар атрофига, каравотларга таклиф этадилар. Орадан кўп ўтмай чойхоначи Мирали Соатов дамлаган хушбўй чой дастурхонга келтирилиб қўйилади. Шомурод Тўхтаев, Шоҳусан Жалилов, Аҳмад Исаевлар ҳозиргина тандирдан узган иссиқ нонлардан еган меҳмонлар уларга ташаккур айтади. Бу ерга тўплангандар обдон чойхўрлик қилиб, куй ва ашула тинглашгач, дастурхонга ҳалим тортилади.

Шундай қилиб, ўтган шанба куни «Оқтепа» маҳалласи аҳолиси дам олиш кунларини кўнгилдагидай ўтказди.

У. ЮСУПОВ.

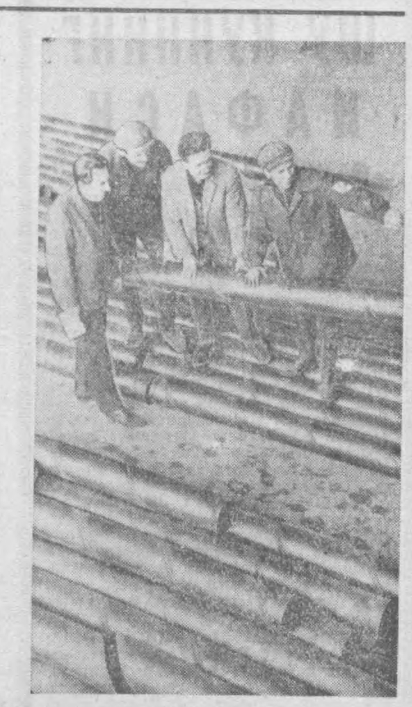

Тошкентдаги санитария-техника анжомлари заводи республикамиз халқ хўжалиги учун ғоятда зарур бўлган турли диаметр ва узунликдаги спиралсимон прокат трубаларини кўплаб ишлаб чиқараётир.

СУРАТДА: бир группа завод мутахассислари янги прокат трубаларининг сифатини кўздан кечирмоқдалар.

Чилонзорнинг 25-кварталида қаҳрамон шаҳар Ленинград бинокорлари қисқа вақтда кўплаб замонавий турар жой биноларини бунёд этдилар. Сиз бу суратда ана шу янги уйларни кўриб турибсиз.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

Жаҳон ойнаси

ХАНОЙ ШУ КУНЛАРДА

ФРАНЦИЯ ЖУРНАЛИСТИ МАДЛЕН РИФФОНИНГ ВДР ПОЙТАХТИДАН ЮБОРГАН РЕПОРТАЖИ

Франциянинг атоқли аёл журналисти Мадлен Риффонинг Ханойдан юборган репортажи «Юманите» газетасида босилиб чиқди. У ўз репортажида АҚШ Ханойнинг Парижда учрашиш ҳақидаги таклифини қабул қилганлиги тўғрисида хабар маълум бўлгандан кейин ВДР пойтахтидаги вазиятни ҳикоя қилади. Осойишталик ва хушёрлик бугунги Ханойнинг асосий белгисидир, — деб қайд қилади Мадлен Риффо.

Шаҳарда харобалар кўп, албатта. Бутун бир кварталлар вайрон қилиб юборилган. Лекин улар харобалар уюмига ўхшамайди, деб ёзади у, атроф-теваракда озодалик ҳукм суради, бутун қолган ғиштлар батартиб тахтлаб қўйилган. Бу ғиштлардан яна уй қуриш мумкин. Ремонт қилишга яроқли бинолар тикланмоқда, тиклаб бўлмайдиганларининг ўрни эса харобалардан тозаланмоқда ва дарахт кўчатлари ўтказилмоқда.

Кўчаларда бола-чақалар кўп. 1-Майда ва Будда туғилган кунда озода кийинган болалар ўз ота-оналари билан бирга сайр қилиб юришди. Вайронагарчиликлар келтирган уч йиллик уруш бўлишига қарамай, бу болаларнинг юзлари анча тўлишган, кўзлари эса ўша-ўша шўхчан боқарди. Менда вьетнамликлар ўтган сафар келган вақтимдагига қараганда тузукроқ овқатланиш ва кийиниша бошлаган, деган таассурот қолди. Бу эса бомбардимонларга ҳам қарамай турмуш даражасининг кўтарилганлигидан далолат бериб турибди.

Болалар яна мактабларига қатнамоқдалар. Зенит замбаракларининг ўти билан кузатиладиган ҳаво тревогаси бўлмаган кун йўқ. Америка самолётлари Ханойнинг ҳаво бўшлиқларига мунтазам суратда бостириб кириб турибдилар. Шу сабабли пойтахт аҳолиси пана жойлар қуришда давом этмоқда. Мен Ханойда ер ишлари ва пана жойларнинг бунчалик кўплигини сира кўрмаганман. Зенит артиллерияси, ракета қуроллари, МИГ отрядлари доимо жанговар ҳолда турибди. Ҳаво ҳужумига қарши курашувчи жангчилар ўз позицияларини яхшиламоқдалар.

Мадлен Риффо америкаликларнинг Парижда учрашишга розилик бериши муносабати билан Ханойда «қувончидан кўкка сакраётган ва бир-бири билан ўпишаётган» аҳволини фотосуратга олиш учун тайёрланган «содда» журналистни хотирлайди. Мадлен Риффо ўзини бошлаб юрган вьетнамлик ўртоғидан: «Сизлар хурсандмисизлар, бу иш сулҳмикин?» деб сўради. Вьетнамлик унга: «Американиклар олдинга қараб бир қадам босишга мажбур бўлдилар. Бироқ Ханой ҳозир бомбардимон қилинмаётган бўлса ҳам ВДР территориясини жанубда 17-параллелгача чўзилиб ётганини унутмаслик керак» деб жавоб берди. Франция журналисти 31 мартда Жонсон ВДР территориясини бомбардимон қилишни чеклашни эълон қилганидан кейин 20- ва 17-параллеллар ораси ҳаво қароқчиларининг жиноятлари зўрайган ва тўпланган жойга айланганини эслатади. Бу районлардаги аҳоли осмондан ўққа тутилмоқда, бомбардимон қилинмоқда ва напалм бомбаларининг қурбони бўлмоқда.

Вьетнамликлар ўз муқаддас принципларидан, мустақилликка бўлган ўз ҳуқуқлари ҳамда суверинитетларидан бир эллик ҳам чекинмаганлари ҳолда ВДР томонидан кейинги ойларда яхши ниятли ҳаракатлар оз мунча бўлмади, —деб хулоса қилади ўз репортажида Мадлен Риффо, — энди гап АҚШнинг асл мақсади нимада эканлигини билиб ишонишда қолди.

(АПН).

ГАЗЕТАДА БОСИЛМАДИ, АММО ЧОРА КЎРИЛДИ

БУФЕТ ИШИ ЯХШИЛАНДИ

Газетхонлардан бири ёзган хатда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тупроқшунослик илмий-текшириш институти қошидаги буфет яхши ишламаётгани танқид қилинган эди.

Хат чора кўриш учун шаҳар умумий овқатланиш бошқармасига ҳавола қилинган эди. У ердан олинган жавобда кўрсатилишича, хатдаги фактлар тасдиқланган. Ҳозир буфет иши нормал йўлга қўйилган. Сотиладиган маҳсулотлар ассортименти кўпайтирилди, ширинликлар кўпроқ келтириладиган бўлди. Шунингдек, буфетнинг иш соатлари тартибга келтирилди. Буфет ишини назорат қилиш Киров район ошхоналар трестига топширилди.

●

ЧИРОҚЛАР НОРМАЛ ИШЛАЯПТИ

Шаҳримизнинг Горький кўчасидаги бир гуруҳ аҳоли чироқларнинг нормал ишламаётгани ҳақида редакцияга шикоят йўллашган эди.

Редакция шу хатни текшириш ва чора кўриш учун Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонасига юборган эди. У ердан олинган жавобда кўрсатилишича, Горький кўчасида ҳақиқатан ҳам ер ишлари бажарилаётганда, кабелларнинг узилиш ҳоллари содир бўлган ва бунинг оқибатида чироқлар ёнмай қолган.

Ҳозир кабеллар Октябрь район электр станцияси томонидан ремонт қилинди ва аҳоли электр чироқлари билан нормал таъминланмоқда.

ЁЗ СОЗ ЎТАДИ!

Яна бир неча кундан кейин пионер лагерларида тантанали ва ёқимли горн садолари янграйди.

Йил бўйи мактаб қучоғида билим чўққиларини эгаллаган ўғил-қизлар хушчақчақ ёз гаштини сура бошлайдилар.

Ўғил-қизларнинг ёзги каникулларининг мазмунли ўтиши учун, шаҳар комсомол комитети ва шаҳар халқ маорифи бўлими бутун тадбирларни амалга оширди, лагерлар мавсумга яхши тайёрланди.

Янги мавсумга Куйбишев районида ҳам катта тайёргарлик билан келинди.

Райондаги 24 та мактабнинг 19 тасида шаҳар пионер лагерлари очилади. Тельман номли маданият ва истироҳат боғида очиладиган лагер кўплаб ўқувчиларни ўз қучоғига чорлайди.

Булардан ташқари шаҳар ташқарисидаги хушманзара тоғлик районлардаги лагерларда ҳам ўқувчилар мароқли ҳордиқ чиқарадилар.

◆

Коммунистик меҳнат зарбдори коммунист Д. Дебелий «Узсельэлектро» трестига қарашли марказий электр-механика корхонасининг пешқадам темир қирқувчиларидан бири. Мунтазам равишда топшириқларини ортиғи билан адо этиб, сифатли маҳсулот топшираётган бу ишчи беш йиллик топшириқларини муддатидан анча илгари бажаришга аҳд қилган.

СУРАТДА: Дмитрий Дебелий.

◆

ЮҚОРИ ВОЛЬТА. Апельсин, манго, мандарин, маниока, фанио, помидор, «кола» ёнғоғи... Саҳрои Африка ерида нима ўсмайди.

СУРАТДА: маниока сотувчилари. Бу ширин илдизлар пўстлоғидан ажратилгандан сўнг озуқа учун ишлатилади.

Олимлар ҳиссаси

Янги кашфиётлар

Ҳисоб марказининг инженери Суръат Акрамов электр энергияси системасида реактив қувватлар режимини оптималлаштириш соҳасида муҳим илмий ва амалий аҳамиятга эга бўлган янги метод ишлаб чиқди. Олим яратган янгилик Ўрта Осиё ягона энергосистемасига жорий қилинса, биргина Ўзбекистон республикасининг ўзидагина йилига 300 минг сўмлик давлат маблағи тежаб қолиниши аниқланди ва исботланди.

Инженер С. Акрамовнинг илмий иши Иттифоқимиздаги 16 та илмий текшириш институтининг олимлари томонидан ўрганиб чиқилди ва юқори ижобий баҳоларига сазовор бўлди.

Ўрта Осиё Ирригация илмий-текшириш институтининг илмий совети С. Акрамовнинг мазкур илмий иши Ўрта Осиё энергосистемасини ривожлантиришда катта иқтисодий аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб, унга техника фанлари кандидати деган илмий даража берди.

Шунингдек, илмий совет Республика Фанлар академияси Кибернетика институтининг старший инженери Анвар Аъзамовнинг гидрогеология соҳасига кибернетикани тадбиқ этиш юзасидан яратган илмий ишини ҳам кенг муҳокама қилди.

Ўзбекистон гидрогеологлари А. Аъзамов методини тажриба сифатида бир неча жойларда қўллаб кўрганларида ижобий натижаларга эришдилар.

Москвадаги уч илмий-текшириш институти, Киев, Калинин, Фрунзе, Боку шаҳрининг илмий-текшириш институтлари, Самарқанд Давлат университети ва Тошкентдаги бир неча илмий марказлар кашфиёт халқ хўжалиги ва қишлоқ хўжалигини бундан буён янада ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этажагини таъкидладилар. Илмий советда ҳам бир овоздан маъқулланган тема авторига техника фанлари кандидати деган илмий даража берилди.

Ўзбек олимларининг бу янгиликлари республикамиз ҳамда Ўрта Осиё республикалари ерларини суғориш ва электрлаштириш йўлида хизмат этади.

ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ

Аждодлар мероси

Тожикистон гуллаган водийлар, гўзал дарапар, сертўлқин шаршаралар ўлкасидир. Унинг чор атрофи оқсоқол чўққилар билан ўралган. Тожикистон ўзидек гўзал архитектура ёдгорликларига эга бўлган қадимий мамлакат. У ҳамон Шарқ санъаткорларининг диққатини жалб этиб келмоқда.

Суғдиёна, Панжикент... Булар Шарқ маданиятининг ўлмас сиймоларига бир умрлик илҳом берган жойлардир. Рассомлар, ҳайкалтарошлар, халқ усталари мана шу табиат гўзаллигидан доимо илҳом олганлар. Бу ерларда тожик халқининг тарихий маданияти билан бу кунги маданияти қовишиб кетади.

Давлат эрмитажида ҳам, Шарқ маданияти музейида, Ўзбекистон ва Тожикистон музейида ҳам бундай тарихий ва замонавий ёдгорликлар билан танишиш мумкин.

Камолиддин Беҳзодни Шарқнинг Рафаэли деб атаганлари бежиз эмас. Бу буюк рассом асарлари кўпдан буён тожик ва ўзбек халқи дурдоналари қаторида шуҳрат қозониб келмоқда. Миниатюра жанрининг бу улкан арбоби ўрта асрларда рассомчиликнинг ривожланишига улкан ҳисса қўшган. У санъаткорларнинг бутун бир авлодига йўл очиб берган дейиш мумкин. Камолиддин Беҳзод табиат тасвирида ҳам, инсон қиёфаси тасвирида ҳам ўз бўёғига эга эди. Унинг чизган суратларидан инсон қалби рўйи-рост кўриниб турарди.

Тожикистоннинг тоғли районларига борсангиз, неча асрлардан бери ўз ҳуснини йўқотмаган, баланд-баланд ёғоч устунларни кўрасиз. Ўймакорлик худди ўзбек халқи каби тожик халқининг ҳам қадимий, ота касбидир. Ёғочга ўйиб ишланган гуллар нафислиги билан қойил қолдиради кишини. Худди шундай нафосат халқ усталари яратган патнис, кўвача ва бошқа рўзғор асбобларида ҳам сезилади. Олтин, кумушдан ишланган безаклар нафис санъатнинг гўзал намунаси бўлиб қолган.

Қадим замонларда тожикларда наврўз лола сайлидан бошланар экан. Баҳорнинг бу дилнавоз байрами шубҳасиз, санъаткорлар ижодига ҳам таъсир этган. Ранг-баранг расмлар, гуллар тасвири шундан далолат беради.

Ҳар бир санъаткорнинг ўзига хос услуби бўлади. Помир тоғларида яшовчи аёллар ўзлари тиккан каштада кўпинча қушларни тасвир этадилар. Уйлар деворига ўйиб ишланган расмда эса ёввойи эчки ва овчиларнинг тасвири туширилган. Идиш-товоқларга ишланган расмларда яшил, кўк ва гунафшаранг бўёқлар бир-бири билан уйғунлашиб кетади.

Уйлар пештоқига расм ишлаш тожик халқ санъатининг қадимий намуналаридандир. Наққошлар неча асрлардан бери авлодларни ўз ижоди билан мафтун этиб келади.

Мана шундай қадимий санъатга эга бўлган ўлканинг ҳозирги кунги рассомлари, ҳайкалтарош ва наққошлари ҳам ота-боболари анъанасини давом эттирмоқдалар.

Наққош Йўлдошбек Баратбеков, колхоз маданият саройини ранг-баранг расм ва бўёқлар билан безаган Мақсуд Солиев ва Ғофур Мансуровлар Тожикистонда кенг шуҳрат қозонган санъаткорлардир. Уларнинг ижодий биографияси кўп жиҳатдан бир-бириникига ўхшаб кетади.

ТОЖИКИСТОН ЖИЛОЛАРИ

Йўлдошбек Баратбеков ўз ҳунарини акаси Қобилбекдан ўрганган. У гражданлар уруши йилларида босмачиларга қарши курашган. Кейинчалик Ўратепада устачилик қилган. Клублар, маданият уйлари, турар-жой бинолари қурган. Унинг яратган мебеллари 1937 йили Парижда ўтказилган Жаҳон виставкасида олтин медаль олган. Ҳозир ҳам Душанбадаги тасвирий санъат музейида у ясаган декоратив панно турипти.

Мақсуд Солиев ҳамда Ғофур Мансуров колхоз маданият саройларини безашда ажойиб санъат намунасини кўрсатганлар. Уларнинг тасвирида пахта гули ҳам, анор, атиргул ва бошқалар ҳам худди жонлидек кўзга ташланади. Улар қизил, зангори, яшил, сариқ ва оқ рангларнинг уюшмасини ғоят нозик ҳис этадилар.

Арбоб тоғида колхоз маданият саройини безагандан сўнг Мақсуд Солиев билан Реймиш Ражабов Ленинободдаги чойхонага гул солдилар. Мирзараҳмат Алиев ўз шогирди Юсуфжон Раупов билан Душанбадаги чойхонани ажойиб қилиб безаган.

Анъаналар

Хозирги кундаги тожик тасвирий санъати, графика ҳамда ҳайкалтарошлигига назар ташласак, тожик ва ўзбек маданий алоқаларининг ажойиб анъаналарини кўрамиз. Ҳозирги кунда Тожикистонда тасвирий санъат ва графика жанрида шуҳрат қозонган санъаткорлардан бири Лев Бурэ рус тасвирий санъат академиясини битириб келган. Л. Бурэ ўзининг график асарлари, Тожикистондаги журналларни безаши, ҳамда тасвирий санъат билим юртида олиб борган педагогик фаолияти билан тожик санъатининг ривожланишига каттагина ҳисса қўшди. Бу соҳада Ўзбекистоннинг таниқли рассоми Павел Беньковнинг ҳам хизмати катта. У Самарқанддаги тасвирий санъат билим юртида кўпгина тожик йигит ва қизларига рассомчилик сирларини ўргатди. Тошкентдаги тасвирий санъат билим юртини битирган Ермей Бурцев ҳам бу соҳада кўпгина хизматлар қилди. 20 йиллардаёқ Тожикистонда халқ ҳаётининг ўзгаришини тасвирловчи бир қатор асарлар яратди.

Тожикистоннинг кекса рассомларидан бири Мажид Тошмуҳамедов нозик санъат эгасидир. У тасвирий санъатнинг кўп тармоқларини эгаллаган. Мажид Тошмуҳамедов керамика устахонасида ҳам ишлади, Самарқанддаги Регистон ансамблини реставрация қилишда ҳам актив иштирок этди. У Бокудаги тасвирий санъат билим юртини битиргач, театр-декоратив санъати билан шуғулланди, педагоглик қилди. «Восе қўзғалони тасвири» картинаси, «Оқ олтин», «Давлатга пахта топшириш» асарлари катта шуҳрат қозонди. Ўша пайтларда Тожикистонда Москва ҳамда бошқа шаҳарлардан Душанбага келган кўпгина санъаткорлар ишларди. Шулар сафида келган рассомлардан бири Игорь Ершов «Тожик партизан», «Фарғона каналида байрам» каби асарларини яратди. Улуғ Ватан уруши ҳамда ундан кейинги йиллар тожик санъаткорлари учун ғоявий, бадиий тараққиёт йиллари, янги форма ҳамда мавзулар излаш даври бўлди. Бу даврда тожик рассомларининг маҳорати янада юксалди.

Навқирон санъаткорлар

Тожикистон рассомларининг сафи йилдан-йилга Москва, Ленинград ва бошқа шаҳарлардаги олий ўқув юртларини битириб келган ёшлар ҳисобига кенгайиб бормоқда. Сўнгги ўн йил мобайнида тасвирий санъат, графика, ҳайкалтарошлик жанрларида ижод қилувчи ёшлар янада кўпайди. Уларнинг асарлари Бутуниттифоқ виставкаларида юқори баҳо олмоқда.

З. Ҳабибуллаевнинг «Баҳор» номли панноси ёшлик, кўклам қувончи ҳақида ҳикоя қилади. Композицияда гуллаб турган дарахт фонида рақс тушаётган ёшгина қиз тасвирланган. У баҳор тантанасидан қувониб рақсга тушмоқда. Қизнинг ён томонида турган карнайчи одамларни байрамга чорламоқда. Зуҳур Ҳабибуллаев 1959 йили Ленинграддаги олий рассомлик билим юртини битириб келган. У қисқа вақт ичида халқ ҳаётини акс эттирувчи бир қатор асарлар чизди. 1967 йилда яратилган унинг «Баҳор» деб номланган иккинчи бир асари кўпчиликка манзур бўлди. Бу расмда дастурхон атрофида ўтирган колхозчилар тасвирланган. Уларнинг ҳар бирига хос хусусияти кўзга ташланиб туриши қувонтиради кишини.

Портретчи рассом Абдураҳмон Раҳимов бундан ўн йил илгари Репин номидаги рассомчилик институтини битириб келган эди. У замондошларимиз қиёфасини тасвирлашни севади. Тўқувчи билан студент ҳам, ишчи билан пахтакор ҳам унинг мўйқалами остида ўзининг аниқ қиёфасини топади. Портретларда характернинг ўзига хос хусусиятлари кўриниб туради.

Тўқувчи Шарофат Қориева, Душанба шойи тўқиш фабрикасининг ишчилари Бобоева ҳамда Бозоровалар портрети жуда мувэффақиятли чиққан. А. Раҳимовнинг «Келин» деган полотноси ўтган йили Москвадаги манежда намойиш қилинди.

Худди ўша институтни битириб келган Владимир Бобарикин ҳам портрет жанрига қизиқади. Унинг «Помирлик ўроқчи» портретида инсон қиёфасидан ташқари унинг кайфиятини акс эттирувчи гўзал манзара ҳам бор.

Бобарикин яратган «Сағиртош чўпони» полотноси Бутуниттифоқ юбилей виставкасида намойиш қилинди.

Ҳайкалтарошлик Тожикистондаги энг ёш жанрлардан бири. Шунга қарамай, бу жанрнинг ҳам ўз усталари бор.

Мирзо Турсунзода, ёзувчи Боқи Раҳимзода ҳайкаллари маҳорат билан ишланган. Бетон, гранит, гальванопластика, қизғиш қум — булар ҳайкалнинг хомашёси ҳисобланади. Ёш санъаткор Григорий Чередниченконинг «Норак» ҳайкали янги бир мазмун касб этган. Отлиқ йигит қўлида машъала кўтариб, елиб боряпти. Бу кишиларга нур бахш этувчи электростанция қурувчиларининг рамзий тасвиридир.

Яқингинада ҳайкалтарошлик мутлақо янги жанр ҳисобланган Тожикистонда шундай асарларнинг яратилиши санъаткорларнинг эртанги кун фаолияти янада самаралироқ бўлишини айтиб турибди.

О. АПУХТИН.

СУРАТЛАРДА: В. Бобарикиннинг «Помирлик ўроқчи» портрети ва Панжикентда деворга ишланган «Арфачи» номли расм.

Фото репродукциялар авторники.

Бизнинг меҳмонларимиз

ҚУЁШЛИ ЙЎЛЛАР

Ватанпарварлик туйғуси, соф муҳаббат, садоқат — буларнинг барчаси Боқи Раҳимзода шеърларининг асосий мавзусидир. Унинг дастлабки тўплами — «Фронтга» китоби 1945 йили нашр этилган. Шундан сўнг «Ғалаба байрами», «Вахш водийсида» китоблари ҳамда бошқа асарлари чиқди. Б. Раҳимзоданинг М. Турсунзода билан биргаликда ёзган «Қуёш йўли» достони Иттифоқ миқёсида донг таратди. У кўпгина ўзбек ва рус шоирлари асарларини тожик тилига таржима қилган.

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

БАҲОР ГУЛЛАРИДЕК

Маргарита ҚОСИМОВА
«Тожикфильм» киностудиясининг режиссёри

Аввало декадага муваффақият тилайман, Унинг тантанаси баҳор гулларидек уфуриб турсин. Томошабин бизнинг картиналаримизни қандай қабул қилиб олади? Кинорежиссёр сифатида шуни айтишим мумкинки, улар кино залига кирганда эмас, ундан қандай кайфиятда чиқишларига қараб бир нарса дейиш мумкин.

Ўзбек томошабинлари менинг «1943 йилнинг ёзи» деган янги асаримни кўрадилар. Ёшлар — аниқроғи ўспиринлар ҳаётда ўз йўлларини қандай топишлари керак? Айниқса машаққатли йилларда! Улуғ Ватан урушининг энг оғир дамларида, ҳаёт йўлини топиш нақадар мушкул, нақадар оғир бўлган. Фильм ана шу мавзуга бағишланган.

Истардимки, ўзбек ҳамкасбларим билан давра қуриб, замонавийлик, маҳорат масалаларида жиддий гаплашиб олсак. Бундай суҳбат фойдадан ҳоли эмас.

ҚЎШИҚ

(Лайло Шариповага)

Ошиқона куйласа Лайло
Ким бўлмаган қўшиққа шайдо.
Ана Лайло яна қаршимда,
Гўё Ширин менинг аршимда.
Фарҳод дея ёниб куйлайди,
Ишқ дардига қониб куйлайди.
Гоҳ фиғонкор қизнинг ноласи,
Гоҳ Бадахшон чаман лоласи,
Кўз олдимда бўлиб намоён
Ўйлар ичра кезаман ҳамон.
О, табиат мунча ажибсан,
Овозларни шунча тежабсан.
Шунча дилбар бўлурми қўшиқ,
Булбуллар ҳам бўлишиб ошиқ.
Қўшиқ тинглаб қўниб қолгандек,
Сайрашидан тиниб қолгандек.
Бутун борлиқ сукутга чўммиш,
Қўшиқ зални сукутга кўммиш.

Куй қалбларга сингаркан дилкаш,
Унга солмиш муҳаббат, оташ.
Демишларки, тоғлар садосин
Тарифининг бўлмас адоси.
Лайло бўлган катта йиғинда,
Ҳислар ўйнар ҳар бир бўғинда.
У куйлайди най каби майин,
Тингламоққа ундаб, қўймайин.
Бошлаб тожик қишлоқларидан
Гоҳи афғон яйдоқларидан,
Шарқнинг ҳар бир хонадонида,
Оёқ етмас юрт маконида,
Қўшиқ билан қилади меҳмон,
Унга мафтун ҳар битта мезбон.
Ана, Лайло яна тўғрида,
Қўшиқ ила яна теграда.

Куйлаб аста юриб боради,
Ҳар бир қалбга кириб боради.
Бўлиб дил шод мунгли қўшиққа,
Гоҳи ойдин, тунли қўшиққа,
Йиғинларнинг садоси ўлмас,
Туйғуларнинг адоси бўлмас.
О, табиат мунча ажибсан,
Овозларни шунча тежабсан!
Қани, энди оқармаса тонг,
Иш кунига урмасидан бонг,
Яна битта тинглаб қолсайдим,
Ва сўзларни англаб олсайдим.

* * *

Ошиқона куйласа Лайло
Ким бўлмаган қўшиққа шайдо.

Анвар БЎРИБОЕВ.

Бизнинг меҳмонларимиз

КИЧКИНТОЙЛАР ДЎСТИ

Ўз ижодини журналист сифатида бошлаган А. Баҳорий бугунги кунгача ўн етти шеърий тўпламни чоп эттирди. Унинг «Ҳаётга кириш», «Безовта қалблар», «Ошиқнинг жавоби» асарлари жуда тез оммалашиб кетди.

А. Баҳорий болалар учун ҳам кўпгина асарлар ёзган. Шоирнинг «Дўстлар», «Ватан қучоғида», «Дўстнинг бурчи», «Ойга учиш» асарлари кичкинтойларга ёқиб қолган.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА
НАШРИЁТ ЯНГИЛИКЛАРИ

«Ўзбекистон» нашриёти Самад Қодиров ва Машъал Ҳакимовларнинг «Минг ўлимни енгиб» деган китобини босмадан чиқарди.

Бу китобда юртдошимиз, тошкентлик Шермат Турғуновнинг Улуғ Ватан уруши йилларида партизанлар қўшилмасининг Котовский номли отрядида санитария хизмати бошлиғи ва хирург бўлиб ишлагани ҳамда унинг жанговар ҳаёт йўли ва саргузаштлари тўғрисида ҳикоя қилинади.

Шунингдек, нашриёт Адҳам Раҳматов ва Иван Дубининларнинг «Тўриқ отлиқ ким бўлди?» номли китобини ҳам босмадан чиқарди.

Бу китобда фашист босқинчиларига қарши курашда қаҳрамонлик кўрсатган ўзбек халқининг азамат ўғли, Ленин ҳамда Қизил Байроқ орденли, гвардиячи ўқчи полкнинг командири, гвардиячи полковник Ҳошим Саидович Хўжаев ҳақида ҳикоя қилинади.

* * *

«Ўқитувчи» нашриёти Е. Г. Поляковнинг «Электр станциялари подстанциялари ва электр узатиш линияларининг тузилиши» номли қўлланмасини босмадан чиқарди.

Китобда электр станциялари, подстанциялари ва электр узатиш линияларини тақсимлаш қурилмалари асосий электр асбоб—ускуналарининг вазифалари, ишлаш принциплари ҳақида маълумотлар келтирилган, энергетика ресурсларидан фойдаланиш, электр энергияси ишлаб чиқариш ва электр билан таъминлашни ташкил этиш масалалари қисқача баён қилинган.

Китоб профессионал-техника билим юртларининг ўқувчилари учун қўлланма сифатида тавсия этилади. У ишлаб чиқаришда ишловчи электромонтёрлар учун ҳам фойдалидир.

БУГУНГИ ТОШКЕНТ

Сиз суратда Ўзбекистон кўчасининг манзарасини кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

ҚИЗЛАР ДАВРАСИДА

ҚАЛБ ТЎЛҚИНЛАРИ

Кимман ўзи? Ўзи кимман мен?
Нега жимман, нега жимман мен?

Кимлигимга бермасам жавоб,
Кимлигимни билмасам ўзим,
Нега ерни мен қилиб тавоб
Қолмоғини истайман изим?
Нега бўлсам оддий бир одам,
Ўзимга ҳам етмаса вақтим,
Пеша қилиб синмас иродам
Одамларга бахт бериш аҳдим?!

* * *

Гул очганда қалбим гулзори
Йўл топишиб кирмоқ бўлдилар,
Ва чертишиб муҳаббат торин,
Аҳду паймон қурмоқ бўлдилар.
Лек, тополмай бўлдилар, сарсон
Ва кетдилар охир силтаб қўл.
Билолмадим қандай қилиб сен
Гулзоримга топа олдинг йўл?

* * *

Оддий кулбам, оддий хонам бор,
«Шу уйми» деб кулманг, одамлар!
Оддий қалбим, соф иродам бор,
Муштипар деб билманг, одамлар.
Бойлик билан ўлчаманг қадрим
Ва борида «дугона» деманг.
Гар йўқ бўлса, бунинг ўзи ким,
Бу бизларга бегона деманг.
Йўғида ҳам, бўлганда ҳам бор,
Чиндан бўлинг дўст қариндош.
О, одамлар зинҳор, ба зинҳор
Бўла кўрманг фақат «қариндош».

Оддий кулбам, оддий хонам бор
«Шу уйми» деб кулманг, одамлар!
Оддий қалбим, соф иродам бор,
Муштипар деб билманг одамлар.

Шаҳодат ИСАХОНОВА,
ТошДУ студенти.

ГЎДАК КУЛГИСИ

Касалхонада бугун ҳам Махсума Ғиёсовна навбатчилик қилмоқда. Тун ярмидан оғиб қолгани учунми, деярли барча палаталардаги чироқлар ўчган, аҳён-аҳёнда коридорда навбатчи ҳамшираларнинг шивир-шивирлари, оҳиста босилган қадам товушлари эшитилади.

Сукунат. Доктор ўқиётган китобини ёпиб, бир лаҳза хаёлга толди. Мана медицина институтини тугаллаганига қарийб саккиз йил бўляпти. Шу давр орасида шифохоналардаги навбатчи врачлар кабинетида озмунча тунларни бедор ўтказдими, озмунча кичкинтойларнинг дардига малҳам қўйдими?

Шу пайт кўчада машина сигнал берди. «Тез ёрдам», кўнглидан ўтказди Маҳсума Ғиёсовна. Дарвоза вазмин ғийқиллаб очилиб, чиндан ҳам ичкарига «Тез ёрдам» машинаси кириб келди...

Тун сукунати бузилди. Қўрқув ва саросимадан ранги оқарган жувон икки ёшлар чамасидаги боласини бағрига босганича Махсума Ғиёсовнага илтижо билан тикиларди. Доктор боланинг нафас олишини текширди, ҳароратини ўлчади.

— Шамоллатиб қўйибсиз,—деди у жувонга қараб.—қаттиқ шамоллабди.—сўнг тасалли берди.— даволаймиз, ўғилчангиз албатта соғайиб кетади.

Жувон енгил тин олди, кўзларида ишонч ва умид учқунлари порлади.

Шундай қилиб, касалхонага оғир аҳволда олиб келинган гўдакка дастлабки тиббий ёрдам кўрсатилди. Биргина Махсумахон эмас, балки, Тошкент шаҳридаги 9-болалар касалхонасининг оқ халатли меҳри қуёш шифокорлари яна бир ёш гражданининг саломатлиги учун тиббиёт соҳасидаги билимларини, тажрибаларини ишга солдилар.

Педиатр ўртоқ М. Ғ. Мирҳайитова ана шу касалхонанинг тажрибали, қўли енгил шифокори сифатида оғизга тушган. У ўз иш фаолияти давомида юзлаб эмас, минглаб маъсум гўдакларнинг, кичкинтойларнинг дардига малҳам қўйган. Доктор жуда кўп марта қуйидагича ҳодисаларнинг гувоҳи бўлган: ота-она ҳолсизланган, кўзини очолмай инграётган ўғил ёки қизини шифохонага олиб келади.

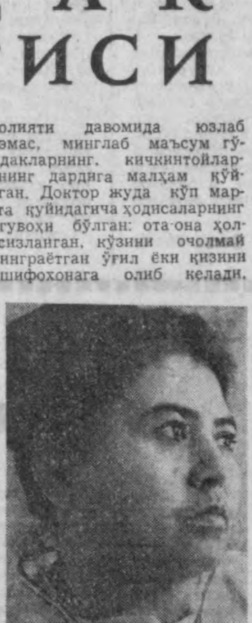

Бундай дақиқада ота ва онанинг кайфияти қандай бўлишини тасаввур этиш қийин эмас. Аммо, орадан бирнеча кун ўтгач, манзара тамоман ўзгаради, кичкинтойнинг саломатлиги тиклана боради, юзига қон югуради, қийқиради, энди чиқаётган тили билан нималарнидир чулдирайди, кулади... Махсума Ғиёсовнага доимо гўдакларнинг ана шундай ширин кулгисини кўриш муяссар бўлмоқда. Аммо, гўдак йиғисини кулгуга алмаштириш осон иш эмас. Шифокор бунга тунлари мижжа қоқмай инсон тақдири ҳақида ўйлаш, изланиш билангина эришади.

Бундан атиги бир йил муқаддам ташкил этилган мазкур шифохонада Махсума

ТАНИШИНГ: ҲАМШАҲАРЛАРИНГИЗ

Ғиёсовна сингари тажрибали ва ишчан медицина ходимлари кўп. Таклиф ва мулоҳазалар дафтари саҳифаларидаги кўплаб ота-оналарнинг миннатдорчилик билан тўлиб тошган юрак сўзлари бу ерда ишлаётган шифокорларнинг билимдонлиги, уддабуролиги, ширинсуханлиги ва бошқа фазилатларини ёрқин ифодалайди. Бу раҳматномаларда тажрибали врачлардан Фарид Тайракберов, Дилбар Абдуалимова, Ҳабиба Абдураҳмонова, Элла Кононова; катта медицина ҳамшираларидан Зумрад Аминова, Адлия Ҳакимова, Мадина Аҳмаджонова, Мавжуда Муталоваларнинг исми ҳурмат билан тилга олинади. бу шифокорларнинг меҳнат ва билимлари кўплаб оналарга қувонч бахш этгани мамнуният билан қайд этилади.

— Медицина ходимларининг аксарий қисми ёшлардир,— деб ҳикоя қилади касалхона бош врачи Сиддиқжон Мусаев,— лекин уларнинг ҳаммаси халқимиз таъбири билан айтганда, «кўзи пишган» ҳақиқий шифокор номини оқлай оладиган йигит ва қизлардир. Уларнинг ҳар бири билим ва малакасини ошириш учун ўқиб ўрганади, изланади. Тиб фани кишидан меҳнат ва ўқишни, ўрганишни талаб этадиган фан. Биз буни доим ёдда тутамиз...

Шифокорлар бунга қатъий амал қилаётгани бу ерда ҳар куни, ҳар соатда баралла сезилиб турипти. Буни шифохонадан мамнун бўлиб чиқиб кетаётган ота-оналар қўлида қуёшга талпинаётган гўдаклар кулгиси аниқ ва равшан кўрсатиб турипти.

О. ҲАКИМОВ.

Жалол ИКРОМИ

Озор чекишингни истармидим...

ҲИКОЯ

Садаф вазмин, камгап. Етимчалиги ва ғариблигини ҳис қилгандай ҳамиша боши эгилган эди. Тикув машинасини яхши кўрарди. Надежда Павловна иш тикишга ўтириши билан, у бутун ўйинчоқларини ташлаб, машина бошига келиб, уни диққат билан томоша қилар эди. Баъзан Надежда Павловнанинг кўзини шамғалат қилиб, қўли билан унинг ғилдирагини бир айлантириб қўярди.

Надежда Павловна Садафмоҳни ҳам яслига берди. Яслидан боғчага, боғчадан эса мактабга ўтди. Алексей Иванович Садафмоҳни жуда яхши кўрар эди. Уни ҳатто ўзининг Дмитрийидан ҳам афзалроқ биларди. Айниқса Садафмоҳ автомобилни яхши кўрар эди. Алексей Иванович ўзининг юк машинасини ремонт қилаётганда, Садафмоҳ ҳамиша унинг ёнида бўларди. У бидир-бидир қилиб, отасига талайгина саволлар берар эди:

— Мана бу машинанинг кўзи, а?

— Ҳа, кўзи, топдинг. — Аммо буни машинанинг кўзи эмас, «фара» дейишади.

— «Фара», ғалати-я... агар фар-фар десам, эсимдан чиқмайди. Машинанинг оғзи ҳам борми-а?

— Бор, машинанинг иккита оғзи бор. Биттасидан бензин ичади, бошқасидан эса сув.

— Ҳа, машинанинг оёғи ҳам бор-а? Ғилдираклари — оёғи... Бўлмаса қўличи, борми?

— Ҳа, қўли ҳам бор. Қўли — мана бу рули.

— Сиз машинанинг қўлидан ушласангиз, у тўғри юради, йўлдан адашмайди-а?

— Э, ақлингга балли, қизим. Юр энди сени бир машинага миндириб келай.

Шундай деб у Садафни кабинага, ёнига олиб базага борарди. Базадаги бошқа шофёрлар ҳам уни билишарди:

— Садафмоҳ, катта бўлсанг, отангга ўхшаб шофер бўласанми? — деб сўрашарди. Садафмоҳ фахр билан жавоб қайтарарди:

— Албатта!

— Шофер бўлсанг, оғирлик қилмайдими? Сен қиз боласан, артист, дўхтур ёки муаллим бўл... Наҳотки бизга ўхшаб қора мойга беланиб юришни истасанг?

— Мен қора мойга беланмайман. Менинг машинам Совнаркомнинг машинасидай тоза ва озода бўлади!

Шофёрлар Садафмоҳнинг гапларига завқ қилиб кулишар ва у албатта шофёр бўлади, дейишарди. Шундай бўлди ҳам. Алексей Иванович урушга кетишдан олдин Садафмоҳни Дмитрий билан бирга ҳунар мактабига бериб кетди. Ҳар икки бола яхши ўқиб, темирчилик ҳунарини эгаллашди. Дмитрий ҳунар мактабини тугатгандан кейин икки йил заводда ишлади. шундан кейин яна ўқишга кетди. Садафмоҳ автотрест гаражига ишга кирди. Бошда шогирд эди, сўнгра механик бўлди. Маҳмуджон билан ҳам шу ерда танишди. Бир-бирларини чинакам севишди. Маҳмуджон уйига борадиган йўлниям унутаёзди. Туну кун Садафмоҳ атрофида парвона бўлди. Ҳатто бир гал Садафмоҳга бўлган муҳаббатини мадҳ этадиган шеър ҳам ёзиб келди. Ниҳоят, онасини қизникига совчиликка юборди. Раҳматлик Алёша йўқ демади. У Маҳмуджонни яхши кўрарди. Оқ фотиҳа бериб, ҳар иккаласига бахт тилади. Яхшиям шундай қилган экан, уларнинг тўйидан кейин бир йил ўтгач, касал бўлиб ўлди. Қария дунёдан беармон кетди. Халқига садоқат билан хизмат қилди, граждандар уруши жангларидан бошлаб, Улуғ Ватан урушигача қатнашиб, элюртни ҳимоя қилди. Ватанга икки фарзанд вояга етказиб берди, бири инженер, бошқаси пешқадам шофёр... Набира кўрганда, нур устига аъло нур бўларди-ю, аммо на чора, уруш пировардида умрига завол бўлди. Иш қилиб, порлоқ хотираси абадий бўлсин...

Хўрозлар уст-устига бир неча бор қичқира бошладилар. Надежда Павловна чуқур хўрсиниб, туриб ўтирди. Одатича, у айвоннинг ёнгинасида ётарди. Садафмоҳ гулзор ёнидаги каравотда ётган эди. У ҳали уйғонмаган, ширин уйқуда. Уйдагилар (Дмитрий билан оиласи)дан садо чиқмас эди. Айвон панжарасининг тирқишидан ўрин олган чирилдоқ, сира тинмай чирилларди. Уйқусираган аллақайси бир бақа ариқ бўйидан ҳар замонда бир овоз бериб қўярди. Ёқимли шаббода эсиб турибди. У гулларни, ариқ бўйидаги майса-гиёҳларни, дарахт япроқларини силаб-сийпаб келиб, энди Надежда Павловнанинг оқ оралаган сочларини тўзғитиб, ухлаш керак дегандай эсарди. Ҳали бирор фалокат рўй бермаган, ҳали Маҳмуджон ҳаёт изидан чиқмаган, демак илдиз сувдан баҳраманд бўлиб турган экан, албатта яхшиликка умид боғлаш керак! Майли, ҳозирча Садафмоҳ бир-икки кун шу ерда тура турсин. Бу фурсат ичида гаражга бориб, бир-иккиталари билан гаплашиш керак. Коллектив унга ўз таъсирини ўтказа билмаслиги мумкин эмас...

Маҳмуджоннинг ғалати феъли бор. У ҳамма нарсани ичига ютади, мажбур бўлмагунча индамай юраверади. Ҳушёрлигида бирор кишига на шикоят қилади, на нолийди, на дарду ҳасратини ёради. Ўзидан ўтганини ўзи билади. Ҳатто жонажон оғайнилари Қамбар билан Евгенийга ҳам ҳеч нарса демас эди. Онаси унинг бу феълини яхши билганидан ундан гап ҳам сўрамас эди. Лекин ўша куни кампир ўзини йўқотиб қўйди. Эрта тонгда уни уйғотди. Ҳали қуёш уч бермаган эди. Ҳаво салқин бўлганидан, кўрпаларга енгил шабнам қўнган. Маҳмуджон ўрнидан туриб керилди. Қараса, на Садафмоҳ, на ундан номнишон бор. Демак, вақтли туриб кетган ёки кечқурун келмаган. Агар ҳозир Маҳмуджоннинг боши оғримаганда эди. у бироз ўйлаб, бўлган воқеанинг поёнига етган бўларди. Дейдиларки, шундай пайтларда наҳорда бир пиёла ароқ ичсанг, олам гулистон.

— Ойи, ароқ борми? — сўради у. Юрагидагини ёролмай турган кампир, бу гапни эшитиб, фиғони фалакка кўтарилди.

— Заҳар бор, бало бор, бедаво дард бор! — деди у ғазабланиб. — Бира тўла кўрпа-ёстиғингни майхонага олиб боракол. Онам бор, хотиним бор, ишлик одамман деб юрасанми?! Эҳ, садқаи хотин. уй-жой кет-е!

У онасидан ҳеч қачон бу қадар таънаю дашном эшитмаган эди. Онаси уни ҳеч қачон овоз чиқариб, бу қадар койимаган эди. Бугун унинг бу қадар койигани жонидан ўтгани, пичоқ бориб суякка текканидан далолат берар эди.

— Садафмоҳ қани? — сўради у.

— Садафмоҳ тошдан бўлса ҳам, сабр-тоқати тугади, ахир! — деди кампир. — Кетди, билмадим қаёққа кетди, ишқилиб сандан қутулди.

Маҳмуд индамай ўрнидан турди. Водопровод мурватини бураб, бошини ювди, сочини тараб бўлгач, яна онасига мурожаат қилди:

— Ароқ йўқми?

— Ароқнинг оти ўчсин! — деди кампир ўрин йиға туриб, — кечаги шишада қолганини аччиғимдан, олиб чиқиб тошга шу қадар зарб билан урдимки, чил-парчин бўлди.

Маҳмуд бир нарса демади. Ўзи примусни ёқиб, бир чойнак аччиқ кўк чой дамлади.

— Келинг, чой ичамиз, — деди уй йиғиштираётган онасига. Кампир индамади.

Гулзор ёнидаги сўрида Маҳмуд бошини эгиб, хаёлга ғарқ бўлиб ёлғиз ўтирарди. Аммо ёнғоқ дарахти шохидаги сармаст булбул ҳеч нарсадан бехабар ҳануз чаҳ-чаҳ сайрарди. Вафоли булбул! Бир ерда бир йил ин қуриб турса, шундан сўнг ҳар йили ўша ерда турғун бўлиб қолади, бола очади. Баҳор келиши билан эса маст бўлиб сайрайди. Айтишларича, булбул оилапарвар ва ошиқ, ўз жуфтини эъзозлаб севади. ошно-оғайниларини ҳамиша ҳурмат қилади ва улар шаънига қўшиқдай мусиқий овози билан куйлайди. Маҳмудлар оиласи ҳам шунақа аҳил эди, уларга ҳамманинг ҳаваси келар, баъзилар эса ҳатто ҳасад қилишар эди. Мана, бугун у ёлғиз ўтирибди, хотини Садафмоҳ аразлаб қаёққа кетганини билмайди ҳам. Бунинг устига кампир ҳам бугун тўнини тескари кийиб олибди. Ҳатто чой ичишга ҳам чиқмади. Буларнинг ҳаммаси ароқнинг касофати! Аммо у ҳақиқий ичкиликбоз эмас-ку. Наҳотки уни ҳам Солижон ва Иван амакига ўхшатишса, наҳотки ичкиликбозлигининг сабабини суриштирадиган бирорта одам топилмаса?! Ахир, онаси, ҳа меҳрибон онаси ҳам кўра била туриб, наҳотки уни бунчалик қийнаса! Хотини аразлади. Комсомол ташкилотининг секретари танқид қилди. Директор ва партия ташкилотининг секретари ҳам шундай қилди...

(Давоми бор).

(ДАВОМИ. Боши газетанинг ўтган сонларида).

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газета редакцияларининг соврини учун

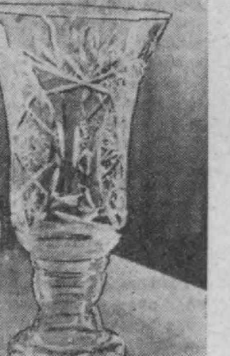

ХРУСТАЛЬ СОВРИН — СТАРТЧИЛАРДА

Бу йил Ўзбекистон пойтахтининг энг кучли городкичилари биринчи марта «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газета редакцияларининг кўчма соврини учун мусобақаларда иштирок этишди. Яқинда «Старт» стадионининг спорт майдончаларида шахсий биринчилик мусобақаларига якун ясалди. Ҳар бир спортчи уч кун давомида олти партия ўйнаши, 90 шаклни уриши керак эди. Мукофотли ўринлар учун даъвогарлар мусобақасининг ҳал қилувчи охирги куни кескин кураш вазиятида ўтди.

Пешқадамлик қилган спорт мастери А. Смирнов («Старт») сўнгги икки партияни ҳам аъло даражада ўтказиб, ғолибликни қўлга киритди. У 90 шаклни уриш учун 135 зарба сарф этди. Бу натижа спорт мастери нормасидан анча кўп.

Иккинчи ўрин учун Н. Ганонов («Текстильщик») ва В. Гребенников («Старт»)-лар даъвогарлик қилишган эди. Сўнгги шаклда В. Гребенников муваффақиятсизликка учради: городок биринчи жарима чизиғига тушиб қолди, уни узоқ масофадан уриб чиқариш керак эди. Фақат бешинчи зарба билан В. Гребенников городокни уриб чиқаришга муваффақ бўлди. Натижада 90 шакл учун 143 зарба сарфлаган спорт мастери Н. Ганонов иккинчи ўринни эгаллади. 90 шакл учун 148 зарба сарфлаган спорт мастери В. Гребенников учинчи ўринда қолди.

Команда ҳисобида «Старт» спорт клубининг коллективи «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газета редакциялари томонидан таъсис этилган кўчма совриннинг биринчи эгаси бўлди. Хрусталь соврин стартчиларга топширилди.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

Радио тўлқинларида

23 МАЙДА ПАЙШАНБА

Биринчи

18.00 Коммунистик ахлоқ ва тарбия мавзуларида эшиттириш (ўзбекча).
18.10 Ўзбек классик куйлари.
19.20 Ватан ҳақида қўшиқлар.
20.00 «Ёшлик радиостанциясининг программаси.
20.30 Тинчлик ҳақида куйлаймиз (ўзбекча).
21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.20 Эстрада концерти.
22.40 Ўзбекистонда тожик маданияти декадаси (ўзбекча).
23.00 Ўзбекистонда тожик маданияти декадаси кундалиги.
23.15 Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт (ўзбекча).

Иккинчи

19.00 Ўзбекистонда тожик маданияти декадаси. «Айний ва Қодирий» деган суҳбат (ўзбекча).
19.30 Тошкент қурувчилари учун эшиттириш ва концерт (русча).
20.00 Мўмин Қаноатнинг «Олов достони» поэмаси асосида радиокомпозиция (тожикча).
20.30 Қора Қораев. «Етти гўзал» балети ҳақида суҳбатли концерт.
21.00 Ленин ҳақида ҳикоялар (ўзбекча).
21.30 Москва. Миллионлар ленинча университети.

24 МАЙДА ЖУМА

Биринчи

6.15 Тонгги концерт.
8.25 Ўзбекистон радиоси артистларининг концерти.
9.30 Рақс куйлари (ўзбекча).
9.50 Халқаро мавзуларда суҳбат (тожикча).
10.10 «Парвоз». Тожикистон радиосининг эшиттириши (русча)
11.15 В. И. Ленин туғилган кунинг 100 йиллиги олдидан. «Ленинча иш услуби» деган иккинчи суҳбат (русча).
11.25 «Ялла» концерти (ўзбекча).
12.15 «Замондошларимиз» деган адабий эшиттириш (ўзбекча).
13.30 Скрипкачилар ансамбли чалади (русча).
16.10 Ўзбекистонда тожик маданияти декадаси (ўзбекча).
16.50 «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча).
17.00 Татар куйлари.
18.00 Ўзбекистонда тожик маданияти декадаси. «Дўстлик учрашувлари» деган репортаж (ўзбекча).
18.10 Камер асарлар (ўзбекча).
19.20 Бахтиёрлик ҳақидаги қўшиқлар.
20.00 «Узбекистан индустриальный» радиожурнали (русча).
20.30 Саноат ходимлари учун концерт (русча).
21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
21.30 Сиёсий билимлар радиоуниверситети. «Меҳнатга қараб ҳақ тўлаш ижтимоий истеъмол фонди» деган суҳбат (ўзбекча).
22.20 Лирик концерт (ўзбекча).
22.40 Ўзбекистонда тожик маданияти декадаси (ўзбекча).
23.00 Ўзбекистонда тожик маданияти декадаси кундалиги.
23.15 Муқимий лирикаси.

Иккинчи

8.25 Рус қўшиқлари ва рақслари.
9.15 Реклама ва эълонлар.
19.00 «Болгарияда шундай қўшиқ бор» деган музикали эшиттириш (ўзбекча).
19.30 Музикали календарь (русча).
20.00 «Шашмақом»дан парчалар.
20.30 Ўзбекистон артистлари ижросида рус композиторларининг романслари.
20.50 «Беда ўрнми давом этмоқда» деган эшиттириш (русча).
21.00 «Китоблар оламида». А. Қулжонов. «Ҳаёт ҳақиқати» (ўзбекча).
21.30 Москва. Миллионлар ленинча университети.

Учинчи

14.00 Э. Григ. Музикали радиопостановка.
17.00 1. Брусиловский. «Гуландом» балети. 2. Композитор Дебюсси. 3. Р. Вильданов. Ля минор симфонияси.

Зангори экранда кўринг

23 МАЙДА ПАЙШАНБА

Биринчи

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

Тожик тилида:

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Студентлик илҳоми» деган эшиттириш.
18.45 Истеъдодли талантлар.
19.30 Музикали экран.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 Рус тилида телевизион янгиликлар ва декада кундалиги.

Ўзбек тилида:

20.15 Ўсмирлар учун. «Ассалом, Навоий». Шоир туғилган кунининг 525 йиллиги олдидан. Иккинчи эшиттириш.
21.35 Телевизион янгиликлар ва декада кундалиги.
21.45 ЎЗБЕКИСТОНДА ТОЖИК АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ. Садриддин Айнийнинг адабий портрети.
21.30 «Деҳқон баҳори».
22.00 «Трест» операцияси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм 2-сериясининг премьераси.
23.35 «Вақт» информацион программаси.
00.15 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

Ўзбек тилида:

18.00 «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси.

Рус тилида:

18.40 «Яна баҳор бошланди». Душанба телестудияси ишлаган фильм.
18.55 «Тепамизда осмон». Бадиий фильм.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси.
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.15 Ўзаро иқтисодий ёрдам Советининг 19 йиллигига бағишланган эшиттириш.
20.45 Ўқувчилар учун. «Чарм тўп» мукофоти учун.
21.15 Аҳолига — граждан мудофааси ҳақида.

Учинчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида:

20.00 Ўзбекистонда тожик адабиёти ва санъати декадаси. «Рудакий ватанида» деган эшиттириш.
20.40 «Осойишталик бўлмайди». Бадиий фильм.
22.05 «Оилавий масала». Душанба телестудияси ишлаган фильм.

24 МАЙДА ЖУМА

Биринчи

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Эшиттиришлар программаси.
13.05 Телевизион янгиликлар.
13.15 Мактабгача ёшдаги болалар учун. «Виставкага ким боради» деган мультфильм.
13.30 Мамлакатимиз далаларида.
14.00 Адабий театр. «У шоир бўлиб туғилган». Александр Одоевский.
14.45 «Рассом дунёсининг садоси».
15.15 Ўқувчилар учун. «Кумуш тўп» мукофоти учун.
15.45 Москва кундузги эшиттиришларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида:

18.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. Меҳнат резервлари кўнгилли спорт жамиятининг 25 йиллигига бағишланган эшиттириш.
18.40 Телевизион янгиликлар ва декада кундалиги.
19.00 Халқ контроли амалда.
19.20 Ўзбекистонда тожик адабиёти ва санъати декадаси. Тожикистон куйлари.

Ўзбек тилида:

20.00 Телевизион янгиликлар ва декада кундалиги.
20.20 «Ер ва эл».
21.00 Социалистик интернационализмнинг назарий асослари» деган темада суҳбат.
21.15 «Шоирнинг тақдири». Бадиий фильм.

Иккинчи

Рус тилида:

18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Олий ўқув юртларига кирувчилар учун математикадан машғулот.
19.00 «Иншони қандай ёзиш керак?».
19.30 Студентлар учун инглиз тилидан 21-машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси.
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.15 Н. Тарасенкова. «Антон ва Анка». Телеспектакль премьераси.
21.00 Кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Порла, юлдуз» деган эшиттириш.
21.30 Славян ёзуви байрами.
22.00 Киносаёҳатчилар клуби.
23.30 Янгиликлар эстафетаси.
24.00 Эстрада концерти.
01.00 Миниатюралар телетеатри. «Фақат футбол ҳақида».
02.00 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

20.00 «Сибирнинг улкан нефти». Ҳужжатли фильм.

Рус тилида:

20.20 «Таллинда олинган уч интервью». Телефильм.
20.50 А. Бабажанян. «Сенинг замондошинг». Фильм-концерт.
21.55 «Курашда тобланганлар». Телефильм.

КИНО

23 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Андромеда туманлиги — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15 8, 9 яримда).

Сиртаки — «ДРУЖБА», «ЧАЙКА» (кечқурун).

Қизил мантия — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечқурун).

Чехча қотиллик — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кечқурун).

Еттинчи йўлдош — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Сиртаки — «ФЕСТИВАЛЬ».

Чехча қотиллик — «ХИВА».

Тергов давом этади — НАВОИЙ номли

Замонамиз қаҳрамони — «РАКЕТА».

24 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Юрак амри билан (эрталаб соат 11, кундуз 1, 3 да), **Андромеда туманлиги** (кеч 6.15 минутда, 8, 9 яримда): — САНЪАТ САРОЙИ.

Сиртаки — «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 7, 9, 10.40 минутда), «ЧАЙКА» (эрталаб соат 11.45 минутда, 1 яримда, 3.15 минутда).

Чехча қотиллик — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «ВОСТОК» (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6, 10 да). «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1, 3, 5 да).

Еттинчи йўлдош — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Кул остидаги чўғ — «ЧАЙКА» (кундуз соат 5, кеч 6,45, 8 ярим, 10 да).

Қизил мантия — «ВОСТОК» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Замонамиз қаҳрамони — РАКЕТА». **Қасос** — НАВОИЙ номли.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1968 йил 6 июнь кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг ижтимоий фанлар бўйича илмий даражалар бериш илмий совети мажлисида (К. Маркс кўчаси, 32-уй, 36-аудитория) тарих фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун

А. Чукубаев: «XIX асрнинг охири ва XX асрнинг бошларида Қирғизистонда тараққийпарвар ижтимоий-сиёсий фикрларнинг ривожланиш тарихидан» деган темада.

* * *

1968 йил 6 июнь кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети механика-математика факультетининг илмий совети мажлисида (К. Маркс кўчаси, 35-уй, 163-аудитория физика-математика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

А. Г. Самандаров: «Н классларда туб идеалларнинг текис тақсимланганлиги» деган темада.

Диссертациялар билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

1968 йил 11 июнь кундуз соат 2 да, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалик механизацияси инженерлари институтининг илмий совети мажлисида техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Л. Л. Корелис: Тик қувур зовурларнинг Пахтаорол совхози шароитида мелиоратив эффекти» деган темада;

Ю. С. Осипов: «Вертикаль шпинделли пахта териш аппаратининг шпинделини ҳаракатга келтирувчи механизмнинг динамикасини текшириш» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Учительская кўчаси, 39-уй).

Тошкент шаҳар ижроия комитети

ЛОЙИҲА-КОНСТРУКТОРЛИК БЮРОСИГА

квартиралар ва маиший-коммунал объектларни газлаштириш лойиҳаси бўйича инженер ва техниклар, сметачилар, машинисткалар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Братская кўчаси, Стрелковий переулок, 2-уй.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
24 майда

КУЛГИ КЕЧАСИ

ТЕАТР РЕПЕРТУАРИДАГИ МУЗИКАЛИ КОМЕДИЯЛАРДАН САҲНАЛАР

ТОШБОЛТА ОШИҚ.
ЖОН ҚИЗЛАР.
ГАВҲАРИ ШАМЧИРОҚ.
ЗАРАФШОН ҚИЗИ.
ЎҒИЛ ЎЙЛАНТИРИШ.
ИККИ БИЛАГУЗУК.

Қатнашадилар: СССР халқ артисти — ЛУТФИХОНИМ САРИМСОҚОВА.

УзССР халқ артистлари: Турсунхон ЖАЪФАРОВА, Абдурауф БОЛТАЕВ, Ҳамза УМАРОВ, Сойиб ХЎЖАЕВ.

УзССР да хизмат кўрсатган артистлар: Сурмахон АЛИЕВА, Тамара НАЗАРОВА, Риҳсибой ШОКИРОВ.

Артистлар: Марьям КАРИМОВА, Райҳон ТЎРАЕВА, Гулсара ЁҚУБОВА, Файзулла АҲМЕДОВ, Сабиржон РАҲИМЖОНОВ. Ҳусан ШАРИПОВ ва бошқалар.

Бошланади кеч соат 8.30 да.

Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4-667

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар. Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Коммутатор — В3-02-49 дан В3-02.58 гача, редактор ўринбосарлари — В3-29.33 В3-29-09; масъул секретарлар — В3-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — В3-29.42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — В3-27-63; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — В3.29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3-27-57; ахборот бўлими — В3.65-57; эълонлар бўлими — В3-81-42.

23 МАЙ, 1968 Й. Р. 14676 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2454.